

İnsanın Allah'ı Unutması

Dünyevileşme sonucunda insanın Allah'ı, ahireti ve topyekûn dini dikkate almamasının ardında insanın kendini ve Yaratıcısını unutması, istigna ve tekebbüre saplanması yatmaktadır. Dünyevileşme, sonuçta Allah'tan kopuş, istigna, kibirlenme, Allah'ın nimetlerini ve ayetlerini unutma ve inkâr etme anlamına gelmektedir. İnsanlardan, haksız yere kendini yeterli gören, Allah'a boyun eğmekten kaçınan, O'nun sonsuz nimetlerini inkâr edenlerin durumu Kur'an-ı Kerim'de eşitli örnekle anlatılır. Kur'an'da, insanın Allah'la ilişkisinde "unutma" fiili bildirilmiştir; bu bağlamda ge'iyor.

1) İnsan'ın Allah'ı unutması... 2) Allah'ın insanı unutması... 3) Allah'ın insana kendi kendini unutturması... Bu konuda şu iki ayeti okuyalım:

1608; 1614; 1604; 1575; 1614; 1578; 1614; 1603; 1615; 1608; 1606; 1615; 1608; 1575; 1603; 1614; 1575; 1604; 1617; 1614; 1584; 1616; 1610; 1606; 1614; 1606; 1614; 1587; 1615; 1608; 1575; 1575; 1604; 1604; 1607; 1614; 1601; 1614; 1575; 1614; 1606; 1618; 1587; 1614; 1610; 1607; 1615; 1605; 1575; 1614; 1606; 1618; 1601; 1615; 1587; 1614; 1607; 1615; 1605; 1618; 1575; 1615; 1608; 1604; 1614; 1574; 1616; 1603; 1614; 1607; 1615; 1605; 1615; 1575; 1604; 1618; 1601; 1614; 1575; 1587; 1616; 1602; 1615; 1608; 1606; 1614; "Allah'ı unutan ve bu yüzden Allah'ın da onlara kendilerini unuttuğu kimseler gibi olmayın. Onlar yoldan geçen (fasık) kimselerdir." (Haşr Suresi, 19)

1575; 1614; 1604; 1618; 1605; 1615; 1606; 1614; 1575; 1601; 1616; 1602; 1615; 1608; 1606; 1614; 1608; 1614; 1575; 1604; 1618; 1605; 1615; 1606; 1614; 1575; 1601; 1616; 1602; 1614; 1575; 1578; 1615; 1576; 1614; 1593; 1618; 1590; 1615; 1607; 1615; 1605; 1618; 1605; 1616; 1606; 1618; 1576; 1614; 1593; 1618; 1590; 1613; 1610; 1614; 1571; 1618; 1605; 1615; 1585; 1615; 1608; 1606; 1614; 1576; 1616; 1575; 1604; 1618; 1605; 1615; 1606; 1618; 1603; 1614; 1585; 1616; 1608; 1614; 1610; 1614; 1606; 1618; 1607; 1614; 1608; 1618; 1606; 1614; 1593; 1614; 1606; 1616; 1575; 1604; 1618; 1605; 1614; 1593; 1618; 1585; 1615; 1608; 1601; 1616; 1608; 1614; 1610; 1614; 1602; 1618; 1576; 1616; 1590; 1615; 1608; 1606; 1614; 1575; 1614; 1610; 1618; 1583; 1616; 1610; 1614; 1607; 1615; 1605; 1618; 1606; 1614; 1587; 1615; 1608; 1575; 1575; 1604; 1604; 1607; 1614;

#1601;#1614;#1606;#1614;#1587;#1616;#1610;#1614;#1607;#1615;#1605;#1618; #1575;#1616;#1606;#1617;#1614;
#1575;#1604;#1618;#1605;#1615;#1606;#1614;#1575;#1601;#1616;#1602;#1616;#1610;#1606;#1614; #1607;#1615;#1605;#1615;
#1575;#1604;#1618;#1601;#1614;#1575;#1587;#1616;#1602;#1615;#1608;#1606;#1614; “Münafık erkeklerle münafık kadınlar (sizden değil) birbirlerindendirler. Kötülüğü emrederler, iyiliği yasaklarlar ve ellerini kapatırlar (cimrilik yaparlar.) Onlar Allah’ı unuttular, Allah da onları unuttu. Şüpheşiz münafıklar fasıkların taa kendileridir.” (Tevbe Suresi, 67) Kur’an açısından baktığımızda problemin “insanın Allah’ı Unutması’nda toplandığı açıktır: İnsan Allah’ı unutunca Allah da insanı “unutuyor” veya Allah insana kendi kendisini unutturuyor. Yine Kur’an açısından baktığımızda “Allah’ı unutan insanların “münafıklar” veya “fasıklar” olduğunu öğreniyoruz. Yani Kur’an bize “Allah’ı unutma” fiilinin ancak münafık ve fasıklara yakışacağını öğretmiş olmaktadır. Kur’an’da insanla ilgili unutma fiilinin bir de “Hesap Gününün unutma” biçiminde zikredildiğine tanık olmaktadır. Casiye Suresi’nin 34’üncü ayeti şöyledir:
#1608;#1614;#1602;#1616;#1610;#1604;#1614;
#1575;#1604;#1618;#1610;#1614;#1608;#1618;#1605;#1614;
#1606;#1614;#1606;#1618;#1587;#1614;#1610;#1603;#1615;#1605;#1618;
#1603;#1614;#1605;#1614;#1575;
#1606;#1614;#1587;#1616;#1610;#1578;#1615;#1605;#1618;
#1604;#1616;#1602;#1614;#1570;#1569;#1614;
#1610;#1614;#1608;#1618;#1605;#1616;#1603;#1615;#1605;#1618;
#1607;#1614;#1584;#1614;#1575;
#1608;#1614;#1605;#1614;#1571;#1618;#1608;#1614;#1610;#1603;#1615;#1605;#1615; #1575;#1604;#1606;#1617;#1614;#1575;#1585;#1615;
#1608;#1614;#1605;#1614;#1575; #1604;#1614;#1603;#1615;#1605;#1618;
#1605;#1616;#1606;#1618;
#1606;#1614;#1575;#1589;#1616;#1585;#1616;#1610;#1606;#1614; “O gün şöyle denilir: ‘Siz dünyada bugüne kavuşmayı nasıl unuttuysanız, Biz de sizi öylece unutacağız. Yeriniz ateştir ve sizin için yardımcılardan hiç kimse de yoktur.’ Aslında “Hesap Günün”ne yönelik unutma fiilinin de gerçekte Allah’ın “bir gün” dünyada olup bitenleri “yargılayacağı” inancına yönelik bir unutma olduğunu düşünürsek, sonuçta Allah’ı unutmanın bir uzantısı olduğunu görürüz. Asıl soru şudur: İnsanın Allah&rsquo'ı unutması ne demektir? Cevap da şu olmalıdır: -İnsanın Allah’la olmazsa olmaz ilişkisini yok farz etmesi, görmezden gelmesidir. Allah&rsquo'ın insanla olmazsa olmaz ilişkisi dediğimizde de, insanın yaratılışını, varoluşunu, hayatını idame ettirmesini, hayatını idame ettirdiği vasatı (dünya, kainat), nefes alışını, yemek yiyişini, yediği yemeği (rızkı), üreyip çoğalışını (neslin devamı), sevmeyi, seilmeyi, hayatının sona erişini ve bu arada insan hayatına giren binlerce, milyonlarca, milyarlarca oluşu ancak Allah&rsquo'ın dilemesi ile gerçekleştirdiğini unutması anlaşılıyor. Peki, “unutma” neden bu kadar, yani Allah&rsquo'ın hoşnutsuzluğunu çekecek kadar önemlidir?
Çünkü bütün bu olmazsa olmaz ilişki çerçevesi, insanın Allah&rsquo'la bir “hukuk”unun olmasını gerektiriyor ve insan unutunca, bu

hukuku da devre dışı bırakacağını sanıyor. İnsanın Allah'ın hukuku, ncelikle Allah'a karşı g'revlerin ccedil;erccedil;evesini gerektiriyor, sonra Allah'ın evreni ve insanı yaratmadaki gaye ccedil;erccedil;evesinde insanın nasıl bir d'nya hayatı s'neceğine dair l'leri vaz'etmesini gerektiriyor. İnsan – insan ilişkileri, insan – ccedil;evre ilişkileri … Buna g're insan Allah'ı unutmaya bu anlamdaki l'hududullah – Allah'ın sınırları'ı da devre dışı bırakacağını d's'nyor. Peki ne anlaşılmalı l'Allah'ı unutmak'deyince? l'Allah'ı unutmak'dhaşa l'Allah yok'demek değil belki, ama O'snu zihninin geri planlarına itmek, g'ndeminde bulundurmamak, yok farzederek bir d'nya kurmak anlamına geliyor. Kendi kendime doğuyorum, kendi kendime nefes alıyorum, neslimi kendi kendime devam ettiriyorum ve b't'n bunların sonucu olarak kendi kuralımı kendim koyuyorum.

O'l'm unutabiliyor muyum? O'l'mden sonrayı unutabiliyor muyum? Bunlar zor şeyler belki, ama unutmış g'z'kerek yaşamaya ccedil;alışıyorum'hellip; İnsan Allah'ı unutmaya, d'nyada, Allah'ın o'l'm'leri dışında bir yapılanmaya gidiyor. Elmalılı M. Hamdi Yazır, Haşr Suresi (19)'ndeki

#1608;#1614;#1604;#1575;#1614;#1578;#1614;#1603;#1615;#1608;#1606;#1615;#1608;#1575;#1603;#1614;#1575;#1604;#1617;#1614;#1584;#1616;#1610;#1606;#1614;#1606;#1614;#1587;#1615;#1608;#1575;#1575;#1604;#1604;#1607;#1614;#1601;#1614;#1575;#1614;#1606;#1618;#1587;#1614;#1610;#1607;#1615;#1605;#1618;#1575;#1614;#1606;#1618;#1601;#1615;#1587;#1614;#1607;#1615;#1605;#1618;#1575;#1615;#1608;#1604;#1614;#1574;#1616;#1603;#1614;#1607;#1615;#1605;#1615;#1575;#1604;#1618;#1601;#1614;#1575;#1587;#1616;#1602;#1615;#1608;#1606;#1614; ayetin tefsirini yaparken l'Allah'tan korkmaz, hukukunu tanımaz ve O'snun sonsuz korumasından yardım dilemez olmuşlardır'd notunu d's'nyor. Bu, bir başka ifadeyle insanın kendi hevasını tanrılaştırması durumudur.

Allah'ın insanın unutmaya filine karşı Z'ı a'ccedil;ısından mukabelesinin o'l'm'ncelikle l'mukabele-i bil misil'd yani l'aynı ile karşılık'd vermek, yani l'unutmuşluğa mahkum etmek'd sonra da l'insanı kendi kendisine unutturmak'd olduğunu yukarıda verdiğimiz ayetlerde belirtmiştik. Elmalılı Hamdi merhum l'Allah'ın kendi kendilerine unutturduğu'd insanları da ş'yle tasvir ediyor: l'Sarhoş gibi ne yaptıklarını bilmezler. İnsan nefsinin, beşer hukukunun kıymetini anlamaz, adı şeylere tapar ve insanlığı zehir ederler. Ayrıca kendilerini kurtaracak hayır ve hasenatı d's'nyemez, azaptan koruyacak işler yapmaz, ve yarın i'ccedil;in bir şeyler hazırlamazlar'hellip; Netice olarak denilebilir ki, onlar kıyamet g'n' o'l'm'yle dehşetli trajedilere maruz kalırlar ki kendilerinden ge'ccedil;erler. Hatta ruh yoktur deyip duranlar dahi, b'yle kendilerini unutmış, insan varlığının en m'him ayırıcı unsurunu teşkil eden şuur nimetini kavrayamamış kimselerdir. İnsanın kendisini hissetmesi fitri olduğu i'ccedil;in şuurdan, şuurun hukukundan ve onun Allah'a bakan y'o'l'm'nden gaflet edenlerin fitratı bozulmuş kimseler olduklarına tenbih i'ccedil;in unutmak ile ifade edilmiştir.'d

O'l'm'zetle Elmalılı, l'Allah'ın kendilerini kendilerine unutturduğu'd insanları, varlık şuurunu silinmiş insanlar olarak değerlendiriyor. Peki, l'Unutmak'd fiili Allah'a izafe edilmeyeceğine, Allah Teala l'unutmak'dtan m'nezzeh olduğuna g're l'Allah'ın insanı unutmaması'd nedir? Belki de l'unutmak'd fiilinde insana y'o'l'm'nelik en b'y'k tehdidi ihtiva eden boyut

Allah'ın insana aynı ile mukabele etmesidir. Yani "madem unuttuysun" diye başlayarak insanın ilahi alakanın en uzağına dır;şnmesidir. Aslında bu, bir anlamda insanın şah damarının kesilmesinden farksızdır. İnsanın Allah tarafından yok farzedilmesi nasıl bir şey olurdu, bunu dırmek bile rpericidir. Sizin iradenizle, kudretinizle hayatını devam ettiren birisine "unuttum seni" dediğinizi dırmek n bir. Nasıl bir mıyyide olurdu bu? Rahmetinin kesilmesi midir, bereketinin, lutfunun, selametinin. Belki bunun iıccedil'in Kur'an'da "Allah'ı unutan bir kavmin maneviyatı mahvolmuş bir millet olacağı" bildiriliyor. (Furkan Suresi, 18) Maneviyatı mahvolmuş bir millet; Milletler; Nasıl bir şey bu? Belki Allah'ın insana kendi kendini unutturması da "unutma" diye nitelenen ilahi tavrın bir uzantısıdır. Kur'an'da "unutma" fiili ile bağlantılı bir başka kavram "gaflet" kavramıdır. Yani Allah'la ilişkisinin farkında olmayan insanı anlatır "gafil" vasfı. İşte o "gafilleri anlatırken Kur'an, bakınız nasıl bir erıccedil;eve koyuyor nımmıze:

#1604;#1614;#1607;#1615;#1605;#1618;
#1602;#1615;#1604;#1615;#1608;#1576;#1612; #1604;#1575;#1614;
#1610;#1614;#1601;#1618;#1602;#1614;#1607;#1615;#1608;#1606;#1614;
#1576;#1616;#1607;#1614;#1575;
#1608;#1614;#1604;#1614;#1607;#1615;#1605;#1618;
#1575;#1614;#1593;#1618;#1610;#1615;#1606;#1612; #1604;#1575;#1614;
#1610;#1615;#1576;#1618;#1589;#1616;#1585;#1615;#1608;#1606;#1614;
#1576;#1616;#1607;#1614;#1575;
#1608;#1614;#1604;#1614;#1607;#1615;#1605;#1618;
#1575;#1614;#1584;#1614;#1575;#1606;#1612; #1604;#1575;#1614;
#1610;#1614;#1587;#1618;#1605;#1614;#1593;#1615;#1608;#1606;#1614;
#1576;#1616;#1607;#1614;#1575;
#1575;#1615;#1608;#1604;#1614;#1574;#1616;#1603;#1614;
#1603;#1614;#1575;#1618;#1604;#1575;#1614;#1606;#1618;#1593;#1614;#1575;#1605;#1616; #1576;#1614;#1604;#1618; #1607;#1615;#1605;#1618;
#1575;#1614;#1590;#1614;#1604;#1617;#1615;
#1575;#1615;#1608;#1604;#1614;#1574;#1616;#1603;#1614;
#1607;#1615;#1605;#1615;
#1575;#1604;#1618;#1594;#1614;#1575;#1601;#1616;#1604;#1615;#1608;#1606;#1614; "Onların kalpleri vardır, onlarla kavramazlar, gıml; zleri vardır, onlarla gıml;mezler, kulakları vardır, onlarla işitmezler. İşte onlar hayvanlar gibidir, hatta daha da şaşkındırlar. İşte asıl gafiller onlardır." (Araf Suresi, 179) Demek ki Kur'an erıccedil;evesinde "gaflet" erıccedil;ukuruna dırmekşen insanın kalbi kavrama, gıml; zleri gıml;me, kulakları işitme hassasını kaybetmiş, kendisi de hayvanlıktan bile daha bıymı;k bir şaşkınlığa dırmekşmı;ş demektir. Demek ki insanlık "Allah bilgisi şuuruna sahip olmakla var olabilen bir ıml;zelliktir. "Gaflet"in karşı kutbunda "Allah'la birlikteliğin farkında olmak" var. Ona Kur'an ifadesince "zikrullah" diyoruz. "Zikrullahtan kopuk", yani "Gafil", yani "unutmuşlar zımmresinden" bir insanı Kur'an şıml;yle anlatıyor: #1608;#1614;#1605;#1614;#1606;#1618; #1610;#1614;#1593;#1618;#1588;#1615; #1593;#1614;#1606;#1618; #1584;#1616;#1603;#1618;#1585;#1616; #1575;#1604;#1585;#1617;#1614;#1581;#1618;#1605;#1614;#1606;#1616;

نُقَيِّضْ
لَهُ
شَيْطَانًا
فَهُوَلَهُ
قَرِينٌ “Rahman olan Allah’ı
anmaktan uzak yaşayana, yanından hiç ayrılmayacak bir şeytanı arkadaş olarak musallat
ederiz. Artık o şeytan daima onunla beraberdir.” (Zuhruf Suresi, 36) Demek ki,
Allah’ı unutanın yanına Şeytan sokuluyor ve onun hayatı artık Şeytan’ın
arkadaşlığında geçiyor. Kur’an açısından baktığımızda ise Şeytan’ın
insan için “apaçık bir düşman” olduğunu görüyoruz.
Kur’an bize وَلاَ
تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ
الشَّيْطَان
16; “Şeytanın adımlarına uymayın” çağrısında bulunuyor. (Bakara Suresi,
168) Belki de “unutma – gaflet” gibi, Allah tarafından sakındırıldığımız
tüm olumsuz özellikleri düşündüğümüzde ortaya
“İnsanın kendisinin apaçık düşmanı olan Şeytanın adımlarına uyması”
sonucuna varıyoruz. Allah’ı unutan insanın varıp duracağı yer, Şeytan’ın
arkadaşlığıdır. Zamanımıza geldiğimizde, dünyanın bir süredir “Allah’ı
unutma” depremi ile sarsıldığını söylemek mümkün. Niçe
“Tanrı öldü” derken haşa Allah’ın öldüğüne
inanıyor değildi. Kendi kafasında yok etmeyi deniyordu Allah’ı… İnsanı bile aşıp, bir
tür Tanrı-İnsan üretmeyi hedeflemişti. Sonunda kendisi çıldırarak
öldü, felsefesinden de Hitler türü dünyayı ateşe veren megalomanlar
doğdu. August Comte – Marks – Darwin gibi teorisyenler, Stalin –Mao gibi
uygulayıcılar, deistler, ateistler, boy boy Allah’ı insanın ilişki alanı dışına çıkarmak
isteyenler, sonunda getirip bir ateş çukurunun kenarına bıraktılar insanoğlunu…
Şiddet, alkol, uyuşturucu, kuralsız cinsellik, intihar… İnsanoğlu savruluyor kendi beninin
fırtınalarında… Kendi kendinizi düşünün bir. Allah’ı unuttuğunuz
zamanlarda insanlık haysiyetinizdeki aşınmayı… İçinizde büyüyen
canavarları… Hayvandan öte vahşileşmeleri… Kural çığneme
şehvetini… Çamurlaşmayı, kire bulanmayı, bunaltıyı, bulantıyı, ruh
daralmasını… Küresel çapta bir insanlık aşınmasına tanık oluyorsak
bugün, vahşet kıta kıta kol geziyorsa, insanın insana karşı sorumluluğu sıfırlanmışsa,
sömürü küreselleşmişse, açık, sefalet küreselleşmişse, tanrı
adı bile kişisel ve kavmi çıkarlara alet edilebiliyorsa, hepsinde Allah’la ilişkideki
hassasiyet aşınması mevcuttur, yer yer yürek çürümeleri vardır…
İnsanoğlu, “bir gün” Allah’la buluşacağına dair bilinç aşınmasına
uğramıştır. “Halık”ı unuttuğu için varlığının anlamını yitirmiş,
“Rezzak”tan koptuğu için Karunlaşmış, “malikül
mülk”ten koptuğu için ülke ülke Firavunlaşmış ,
“Rabbül alemin”den koptuğu için kendinde tanrısal güçler
vehmetmiş… “Basir”ı unuttuğu için küç ük
dünyasında farkedilmeyeceğini düşündüğü suçlar işlemiş,
“Hakim”ı unuttuğu için yargısız dünya düşleri kurmuş…
İnsanoğlu hüsranada üşmüş sonunda… Allah’ı unutan çağ
diyesi geliyor insanın, insanın insani aşınmasını görünce… Allah insana hitab

فَاذْكُرُونِى
اَذْكُرْكُمْوَاشْكُرُوالِىوَلاَ
تَ.كْفُرُونِ
“Siz beni anın ki ben de sizi anayım. Bana şükredini, nankörük etmeyin!” (Bakara suresi, 152) اِلاَّ
اَنْيَشَ,اءَ
اللهُ
وَ.اذْكُرْ
رَ,بَّكَ
اِذَا
نَ.سِيتَ
وَقُلْعَسَى
اَنْ
يَهْدِيَنِ
رَبِّى
لا.َقْرَبَ
مِنْهَذَا
رَ,شَدًاى “Unuttuğün zaman Allah’ı zikret!” (Kehf Suresi, 24) يَوْمَ
يَبْعَثُهُمُاللهُ
جَمِيعًا
فَيُنَبِّئُهُمْبِمَا
عَمِلُوا
اَحْصَيهُ
اللهُ
وَنَسُوهُ
وَ.اللهُ
عَلَىكُلِّ
شَىْءٍ
شَ.هِيدٌ Unutmamalı ki “Onlar O’nun unutsa bile Allah hiçbir şeyi unutmuyor, her şeyi en ince ayrıntısına kadar bir kitaba dercediyor. Allah her şeye tanıktır.” (Mücadele Suresi, 6)